

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt XVI. Miracula aliquot, à S. Francisco, post eius obitum edita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

ruerat: sic à die transitus sui vsque in praesens, per diuersas mundi partes, praeclearis miraculorum prodigiis, diuinâ se potentiâ glorificante coruscat. Nam caecis & surdis, mutis & claudis, hydropticis & paralyticis, daemoniacis & leprosis, naufragis & captiuis, ipsius meritis remedia conferuntur, omnibusq; morbis, necessitatibus, & periculis subuenitur. Sed & multis mortuis mirificè per ipsum suscitatis: innotescit fidelibus, mirificans sanctum suum magnificentia virtutis Altissimi, cui est honor & gloria, per infinita secula seculorû. Amen.

CAPVT XVI.

Miracula aliquot, à S. Francisco, post eius obitum edita.

§. I.

De virtute sacrorum Stigmatum.

D omnipotentis Dei honorem, & gloriam B. Patris Francisci, post glorificationem ipsius in caelis, aliqua ex approbatis scripturus miracula: ab illo praecipue censui sumendum fore initium, in quo crucis Iesu virtus ostenditur, & gloria innouatur. Nouus igitur homo Franciscus, nouo & stupendo miraculo claruit: cum singulari priuilegio, retroactis seculis non concessio, insignitus apparuit, sacris videlicet Stigmatibus decoratus, & configuratus in corpore mortis huius, corpori Crucifixi. De quo quicquid humanâ linguâ dicatur, minus erit laude condignâ. Totum quidem viri Dei studiû, tam publicum quàm priuatum, circa crucem Domini versabatur. Et vt crucis signaculo, cordi eius, à principio suæ conuersionis impresso, corpus con-

I.

S. Francisci
studium totum
in crucifixum
"Sup. cap. v.
§. 6.

H 3 signa-

signaret exterius; in ipsâ se cruce recludens, habitum poenitentiae sumit, crucis in iugum præferentem: quatenus sicut mens eius intus, Dominum crucifixum induerat; sic & corpus eius indueret arma crucis. & in quo signo Deus potestates aëreas debellârat, in eodem suus exercitus Domino militaret. Sed & à principio temporis, quo crucifixo militare cœperat, diuersa circa eum crucis præfulsere mysteria: sicut vitæ ipsius consideranti decursum clarius innotescit: qualiter apparitione crucis Dominicæ septiformi, tam cogitatu, quam affectu & actu, totus fuit in crucifixi effigiem, per ipsius extaticum transformatus amorem. Dignè igitur summi Regis clementia, suis amatoribus ultra omnem æstimationem hominum condescendens, suæ crucis vexillum ipsius corpori deferendum impressit: ut qui mirando fuerat crucis amore præuentus, mirando etiam fieret crucis honore mirificus. Ad huius stupendi miraculi irrefragabilem firmitatem, non solum videntium & palpantium testimonia, per omnem modum credibilia: verum etiam apparitiones mirabiles, & virtutes post ipsius obitum coruscantes, ad omne mentis effugandum nubulum suffragantur. Felicis namque recordationis Dominus Gregorius Papa Nonus, (de quo vir sanctus prophetando prædixerat, quod ad dignitatem foret Apostolicam sublimandus) antequam crucis signiferum cathalogo Sanctorum ascriberet, serapulum quendam dubitationis in corde gerebat, de vulnere laterali. Nocte verò quadam, (sicut ipse felix Antistes referebat cum lacrymis) beatus ei Franciscus, quadam faciei prætensâ duntaxat, in somnis apparuit: & hæsitacionem cordis ipsius redarguens, eleuauit brachium dexterum, detexit vulnus, phialamque poposcit

^{sup. cap. 11.}
§. 12. in fine.

Phiala reple-
tur sanguine
ex eius vul-
nere lateris
profuente.

ab

ab ipso, ut scaturientem reciperet sanguinem, qui ex latere defluebat. Obtulit in visione summus Pontifex phialam postulatam: quæ usque ad summum, sanguine profluente de latere videbatur impleri. Ex tunc, ad illud sacrum miraculum tantâ cœpit deuotione affici, & æmulatione feruere, ut nullo modo pati posset, quod aliquis præfulgentia illa sacra signa, superbâ præsumeret impugnatione fuscare, quin eum seuerâ increpatione feriret.

Frater quidam, ordine Minor, officio prædicator, virtutis & famæ prærogatiuâ præpollens, cui firmiter erat de sanctis Stigmatibus persuasum; dum humano sensu miraculi huius apud se rationem perquireret, dubitationis cœpit cuiusdam scrupulo titillari. Cùm igitur per dies plurimos, sensu uacillate sumentem vigorem, luctam huiusmodi pateretur: nocte dormienti S. Franciscus pedibus lutulentis apparuit, humiliter durus, & patienter iratus. Et quæ sunt, ait, ista in te conflictationum certamina? quæ dubitationum sordes? Vide manus meas & pedes meos. Cum quæ ille videret manus confixas, lutulentorum pedum stigmata non videbat. Remoue, inquit, lutum à pedibus meis, & cognosce loca clauorum. Quos cùm ille apprehendisset deuotè: lutum sibi videbatur abstergere, locaq; clauorum manibus contrectare. Continuo ut euigilat, lacrymis irrigatur: & priores affectus quodammodo lutulètos, tam lacrymarum profluuiò, quàm publicâ confessione detersit.

In vrbe Româ, matrona quædam morum claritate, ac parentum gloriâ nobilis, S. Franciscum in suum elegerat aduocatam: ipsius habens depictam imaginem in secreto cubiculo, ubi patrem in abscondito exorabat. Die verò quadam, dum orationi vacaret, considerans imaginem Sancti, sacra

H 4 illa

2.

*Manus eius
confixæ cla-
uis videntur,
& pedes.*

3.

Miraculū in
eius imagine.

illa signa Stigmatum non habētem: dolere cœpit non modicum & mirari. Sed non mirum, si in picturâ non erat quod pictor omiserat. Cumque per plures dies, quid causâ foret defectus huiusmodi, mente sollicitâ pertractaret: ecce subitò die quadam apparuerūt signa illa mirifica in picturâ, sicut in aliis ipsius sancti imaginibus pingi solent. Tremefacta illa, filiam suam Deo deuotam aduocauit protinus: requirens si absque Stigmatibus vsque tunc imago fuisset. Affirmat illa, & iurat olim sine illis sacris Stigmatibus extitisse, & nunc verè cum stigmatibus apparere. Verùm quia mens humana, semetipsam frequenter impellit vt cadat, & in dubium reuocat veritatē: subintrat iterum cor mulieris dubitatio noxia, ne fortè sic fuisset imago à principio consignata. At Dei virtus, ne primū contemneret miraculum, addidit & secundum. Continuo namque disparētibus signis illis, nudata priuilegiis imago remansit: vt per sequens signum fieret probatio præcedentis.

4. In Cathaloniam quoque apud Ilerdam, accidit virum quendam nomine Ioannem, B. Francisco deuotum, quodam sero, per quandam incedere viam, in quâ, pro inferendâ morte latitabant infidiaz: non quidem ipsi, qui inimicitias non habebat: sed alteri cuidam, qui videbatur similis eius. & tunc erat in comitatu ipsius. Exsurgens autem quidam de infidiis, cum hostem suum hunc esse putaret, tam letaliter eum plagis plurimis gladiavit: vt nulla prorsus superesset spes recuperandæ salutis. Si quidem primò inflicta percussio, humerum cum brachio penè totum absciderat: & ictus alius sub mammillâ, tantâ reliquerat aperruram, vt flatus inde procedens, circâ sex candelas simul iunctas extingueret. Cum igitur consilio medicorū, ipsius impos-

impossibilis esset curatio ; pro eo quòd putrescentibus plagis, ex eis fœtor tam intolerabilis exhalaret, vt etiam ipsa eius vxor vehementer horreret; nullisq; iam humanis iuuari posset remediis: conuertit se ad B. patris Francisci patrocinium, quantâ poterat deuotione poscendû ; quem inter ipsos ictus, vnâ cum beatâ Virgine fidentissimè inuocarat. Et ecce, misero in lectulo calamitatis solitario decubanti, cùm Francisci nomen, vigilans & euilans frequentius replicaret, astitit quidam in habitu fratris Minoris, per fenestram, vt ei videbatur, ingressus: qui vocans eum ex nomine, dixit; Quia fiduciam habuisti in me, ecce Dominus liberabit te. A quo, cùm æger quis esset requireret, Franciscum ille se esse respondit. Et statim appropians, vulnerum illius ligaturas resoluit: & eum vnguento per omnes plagas, vt videbatur, perûxit. Statim autem vt sensit illarum sacrarum manuum, Stigmatum Saluatoris virtute sanare valentium, suauem contactum: expulsâ putredine, restitutâ carne, & vulneribus solidatis, restitutus est integrè pristinae sospitati. quo facto beatus Pater abscessit. Et ipse sentiens se sanatû, & in vocem diuinæ laudis, & B. Francisci lætanter erûpens, vocauit vxorem. At illa celerius currens, & stare iam videns quem sepeliendum credebat in crastino, cùm esset stupore vehementi perterrita: viciniam totam clamore compleuit. Accurrentes autem sui, cùm illum niterentur, tanquam phreneticû in lecto reponere, & ille è contrâ renitens assereret, & ostenderet se sanatum; tanto sunt stupore attoniti, vt quasi sine mente omnes effecti, phantasticum esse crederent quod videbant: quia quem paulo antè conspexerant plagis atrocissimis laniatum, & totum iam marcidum; plenâ cernebant incolumi-

*Vulneratum
lethaliter inuocatus,
prodigiosè sanatus.*

rate iocundum. Ad quos ille qui factus fuerat fanus; Nolite timere, inquit, nolite credere inane quod cernitis: quia S. Franciscus modò à loco recessit, & illarum sacrarum manuum tactu, me in-

*Christi signi-
ferum præco-
nis extollit.*

tegrè ab omni plagâ curauit. Crebrescente tandem huius famâ miraculi, accelerat populus omnis: & videntes in tam aperto prodigio, Stigmatum beati Francisci virtutem, admiratione simul & gaudio replebantur; Christi que signiferum magnis laudum præconiis extollebant. Dignè quidem beatus Pater, carne iam mortuus, & viuens cum Christo, præsentia suæ ostensione mirabili, & manuum sacrarum palpatione suauis, vulnerato letaliter viro sanitatem concessit: cum illius etiam in se Stigmata tulerit, qui misericorditer moriens, & mirabiliter surgens, vulneratum genus humanum, & semiuiuum relictum, plagarum suarum virtute sanauit.

Lucæ 10 30

5. Apud Potentiam Apuliæ ciuitatem, erat quidam clericus Rogerus nomine, vir honorabilis, & Ecclesiæ maioris Canonicus. Hic cum infirmitate quassatus, die quâdam Ecclesiam oraturus intrasset, in quâ erat imago beati Francisci depicta, gloriosa Stigmata repræsentans: cœpit de illius sublimitate miraculi, tanquam de re omnino insolita & impossibili dubitare. Subitò igitur, dum mente plagatus interitùs cogitaret inania: in palmâ sinistræ manus sub chirothecâ, grauitè se sensit esse percussum, sonitum audiens percussuræ, velut cum spiculum proflit de balistâ. moxq; tam vulnere sauciatus, quàm sonitu stupefactus; chirothecam de manu traxit: vt visu dignosceret, quod tactu perceperat & auditu. Cumque nulla fuisset prius in palmâ percussio, conspexit in medio manus plagam, quasi sagittæ percussione inflictam:

*Dubitantis
cuiusdam de
stigmatibus
S. Fran. ma-
nus sauciatur*

fictam: ex quâ, tanta vis procedebat ardoris, vt
 videretur ex illo deficere. Mirabile dictu. Nullum
 in chirotheca vestigium apparebat: vt latenti pla-
 gæ cordis, latenter inflicti pœna vulneris respon-
 deret. Clamat exinde per duos dies, & rugit, do-
 lore grauissimo stimulatus: & increduli cordis
 velamen explicat vniuersis. Credere se veraciter,
 sacra Stigmata in sancto fuisse Francisco fatetur,
 & iurat: contestans omnis dubitationis abscessisse
 phantasmata. Orat suppliciter Sanctum Dei, per
 sacra sibi Stigmata subuenire: & multas cordis
 preces multo impinguat profluio lacrymarum.
 Mirum certè. Incredulitate projectâ, sanationem
 mentis, sanatio sequitur corporalis. Omnis quies-
 cit dolor, frigescit ardor, nullum remanet vesti-
 gium percussuræ. Sicque factum est, vt latens
 mentis infirmitas, per patens carnis cauterium,
 supernâ providente clementiâ, curaretur: men-
 teque sanatâ, & ipsa caro pariter sanaretur. Fit ho-
 mo humilis Deo, deuotus Sancto, & fratrum Or-
 dini perpetuâ familiaritate subiectus. Huius rei
 tam sollempne miraculum, iuramentis firmatum
 fuit: & literis sigilli Episcopi munimine roborat-
 is, ipfius ad nos notitia delata peruénit. De sacris
 ergo Stigmatibus, nullus sit ambiguitati locus;
 nullius in hoc, ^{Mat. 10. 15.} quia Deus bonus est, nequam sit
 oculus: quasi huiusmodi doni largitio sempiter-
 næ bonitati non congruat. Si enim illo amore Se-
 raphico, multa membra capiti cohererent Chri-
 sto, vt & in bello simili armaturâ inuenirêtur con-
 digna; & in regno ad similem forent gloriam sub-
 uehenda: nullus hoc sanæ mentis, nisi ad Christi
 gloriam diceret pertinere.

§. 2. De

§. 2. De mortuis suscitatis.

1. In castro montis Marani prope Beneuentum, mulier quædam S. Francisco peculiari deuotione coherens, viam vniuersæ carnis intrauit. Conuenientibus autem clericis nocte, ad exsequias, & vigilias cum psalteriis decantandas: subitò cunctis cernentibus erexit se mulier super lectū. & vnum de astatibus Sacerdotem, patrinum videlicet suū, aduocauit, dicens; Volo confiteri pater. Ego enim mortua, duro eram carceri mancipanda: quoniam peccatum quod tibi pandam, necdū confessa fueram. Sed orante, inquit, pro me S. Francisco, cui dum viuerem, deuotâ mente seruiui; redire nunc ad corpus indultum est mihi: vt illo reuelato peccato, sempiternam promerear vitam. Et ecce vobis videntibus, postquam illud detexero, ad promissam requiem properabo. Trementer ergo Sacerdoti trementi confessa, post absolutionem receptam, quietè se in lecto collegit, & in Domino feliciter obdormiuit.

Mortua peccatū confite-
tur in vita nō
confessa.

2. In castro Pamarco, in montanis Apuliæ posito, patri & matri vnica erat filia, in tenerâ ætate, tenere prædilecta. Quâ, infirmitate graui ad mortem, perductâ: parentes eius successionem aliam non sperâtes, se in illâ, quasi mortuos reputabant. Conuenientibus ergo consanguineis & amicis, ad flebile nimis funus: iacebat mater infelix, ineffabilibus completa doloribus, & absorpta supremâ tristitiâ, de his quæ fiebant, nihil penitus aduertebat. Interim S. Franciscus, vno tantum socio comitatus apparens, desolatam visitare dignatus est feminam, quam sibi senserat esse deuotam: & piis eam affatus alloquiis; Noli flere, inquit: nam lucernæ tuæ lumen, quod deploras extinctum, meâ tibi est inter-

Filia vnica,
S. Francisci
in uocatione
resuscitatur.

intercessione reddendum. Surrexit continuò mulier, & quæ sibi dixerat Sanctus, omnibus manifestans, non permisit extinctum corpus efferri: sed cum magna fide S. Francisci nomen inuocans, & mortuam filiam apprehendens, viuam & incolumem, cunctis videntibus & mirantibus alleuauit.

Cum fratres de Noceriâ, peterent quoddam plaustrum, à quodam viro Petro nomine, quo aliquantulum indigebant; stultè respondit eis, pro petito subsidio irrogando conuitium: & pro elemosynâ ad honorè sancti postulata Francisci, in nomen ipsius blasphemiam iaculando. Pœnituit hominem statim insipientiæ suæ, diuino super eum irruente pauore: ne fortè ultio Domini sequeretur, sicut & fuit protinus subsequuta. Nam infirmatus continuò primogenitus eius, paruo elapso spatio, spiritum exhalauit. Volutabatur per humum pater infelix; & sanctum Dei Franciscum inuocare non cessans, cum lacrymis exclamabat; Ego sum qui peccaui, ego qui iniquè locutus sum: me in personâ propriâ flagellare debuisti. Redde sancte iam pœnitenti, quod abstulisti impiè blasphemanti. Tibi me reddo, tuis me obsequiis semper expono: nam & deuotû sacrificium laudis, pro tui honore nominis, semper offerâ Christo. Mira res. Ad hæc verba surrexit puer, & planctû prohibens, se morientem eductum de corpore, per B. Franciscum deductum asseruit, & reductum.

Cuiusdam vrbis Romæ Notarij puerulus vix septennis, matrem ad Ecclesiam S. Marci euntem, puerili more sequi desiderans, dum remanere domi compelleretur à matre, per fenestram palatij se proiecit: & ultimâ quassatione collisus continuò exspirauit. Mater verò, quæ nondum longè discesserat, ad sonitum corruentis, præcipitium pignoris suspi-

3.

*primogenitus
item filius.*

4.

*Puer quoque
septennis casu
mortuus.*

suspicata, celeriter rediit: filiumque reperiens tam miserabili casu repente subtractum, protinus sibi ipsi manus iniecit ultrices, ac dolorosis clamoribus totam excitauit viciniam ad lamentum. Frater vero quidam nomine Raho, de Ordine Minorum, illuc se ad predicandum conferens, propinquauit ad puerum: & fide plenus ait ad patrem, Credisne sanctum Dei Franciscum, posse filium tuum à mortuis suscitare, propter amorem quem semper ad Christum habuit, pro reddenda vitâ hominibus crucifixum? Quo respondente, se firmiter credere, & fideliter confiteri; seruumque Sancti in perpetuum se esse futurum, si tantum à Deo munus per ipsius merita recipere mereretur: prostravit se frater ille cum fratre socio in oratione, ceteros qui aderant excitans ad orandum. Quo facto coepit puer aliquantulum oscitare. & apertis oculis, brachiisque eleuatis, seipsum erexit: & statim coram omnibus ambulauit incolumis, per mirandam sancti virtutem, vitæ simul redditus & saluti.

5.

In ciuitate Capuæ, dum puer quidam super ripam Vulturini fluminis, cum pluribus iocaretur, incautus cecidit in profundum: quem fluminis impetus celeriter vorans, sub sabulo mortuum sepeliuit. Proclamantibus autem pueris, qui cum eo luserant circa flumen: populosa illuc multitudo conuenit. Cumque vniuersus populus suppliciter & deuotè beati Francisci merita inuocaret, ut deuotorum sibi parentum fidem aspiciens, prolem à mortis periculo dignaretur eripere: natator quidam procul astans, clamoribus auditis, accessit. & post diutinam inquisitionem, inuocato tandem beati Francisci subsidio, locum inuenit, in quo limus in modum sepulchri, pueri cadauer obtexerat. quem effodiens, & extrâ deportans, dolens defun-

*Submersus
puer vitæ
redditus.*

defunctum inspexit. Licet autē populus qui astabat, videret iuuenem mortuum: nihilominus tamen flens, & eiulans proclamabat; Sancte Francisce, redde puerum patri suo. Sed & Iudæi qui venerant, naturali pietate commoti, dicebant; Sancte Francisce, redde puerū patri suo. Subitō puer, lætantibus & mirantibus cunctis, exurgens incolomis, duci se ad Ecclesiam B. Francisci suppliciter postulauit: vt gratias illi deuotus exsolueret, cuius se nouerat virtute mirabiliter suscitatum.

Iudæi naturali pietate commoventur.

In ciuitate Suefsâ, in vico qui Ad columnas dicitur, repente quedam corruens domus, vñum absorbuit iuuenem, & subitō interemit. Viri autē & mulieres ruinae sonitu excitati, vndique accurrentes, eleuauerunt hinc inde ligna & lapides: & miserae matri mortuum filium reddiderunt. Illa verò amarissimis repleta singultibus, sicut poterat, dolorosis vocibus exclamabat, Sancte Francisce, sancte Francisce, redde mihi filium meū. Non solūm autem illa, sed & omnes qui aderant, B. patris præfidium flagitabant. Sed cum non esset neque vox, neque sensus; cadauer posuerunt in lectulo: & ad sepeliendum ipsum, diem crastinum expectabant. Mater verò fiduciam habens in Dño, per merita sancti eius, votum emisit, noua se sindone B. Francisci operturam altare, si filium suum reuocaret ad vitam. Et ecce circa horam noctis mediam, cœpit iuuenis oscitare: & calescentibus membris, viuus exurgens & sanus, in laudis verba prorumpit. Sed & clerum qui conuenerat, & populum vniuersum excitauit ad laudes & gratias Deo & B. Francisco cum mentis lætitia persoluendas.

Ex voto iuuenis resuscitatur.

Iuuenis quidam Gerlandinus nomine, de Ragusâ oriundus, vindemiariū tempore ad vineas exiens, cum in vase vinatio, vt vtres impleret, sub torculari

6.

7.

culari se mitteret: repente prægrandes lapides, motis in se lignorum struibus, caput ipsius letali percussione quassarunt. Festinauit continuò pater ad filium, & desperans obrutum nõ adiuuit: sed eum sub onere, sicut corruit, sic reliquit. Accurrerunt expeditiùs vinitores, magni clamoris vocem lugubrem audientes: multoq̃ue cum patre pueri, dolore completi, extraxerunt iuuenem iam mortuum à ruinâ. Pater verò ipsius Iesu pedibus prouolutus, humiliter precabatur; vt filium suum vnicum per S. Francisci merita, cuius tunc imminebat sollemnitas, sibi reddere dignaretur. Ingeminabat preces, vouebat officia pietatis: & sancti viri corpus se visitaturum cum filio, si suscitaretur à mortuis, repromisit. Mirum certè. Continuò puer qui toto fuerat corpore conquassatus, restitutus vitæ & integræ sospitati, gaudens coram omnibus exsurrexit: plangentes obiurgans, & S. Francisci suffragiis vitæ se redditum asseuerans.

*Item esse voto
alios patris
reddidit.*

§.

Quendam alium mortuum in Alemaniâ, suscitauit, de quo Dominus Papa Gregorius, tempore translationis ipsius Sancti, fratres omnes qui ad translationem & Capitulum conuenerant, per Apostolicas literas, certos reddidit & gaudentes. Miraculi huius seriem, quia ignorauit, non scripsit: credens Papale testimoniũ omnis assertionis extellere instrumentum.

§. 3. *De his quos à mortis periculo liberauit.*

In confinibus Urbis, vir quidam nobilis Rodolphus nomine, cum Deo deuotâ vxore, fratres Minores suo recepit hospitio: tam hospitalitatis gratiâ, quàm B. Francisci reuerentiâ, & amore. Noctè verò illâ, in summitate turris, dormiens custos castri, cum iaceret super struem lignorũ, in ipsa muri

*De summi
turris cadens,
non leditur.*

posito-

positorum crepidine: ipsorum solutâ compage, in
tectum palatij corruit, & exinde super terram. Ex-
citata ad sonitum casus totâ familiâ, & custodis in-
tellectâ ruinâ: dominus castri & domina, cum fra-
tribus accurrerunt. Is verò qui ab alto corruerat,
absorptus fuerat tam profundo soporè, vt nec ad
casum euigilaret iteratâ ruinâ, nec ad strepitum
accurrentis familiâ cum clamore. Trahentiu tan-
dem, & impellentiu manibus excitatus, conqueri
cepit, quòd dulci fuisset quiete priuatus: inter
beati Francisci brachia, suauiter asserens se dor-
misse. Cùm verò de casu proprio doceretur ab
aliis, & in imo se videret, qui in alto iacuerat: stu-
pens esse factum quod fieri non perceperat, pœni-
tentiam se facturum ob reuerentiam Dei, & beati
Francisci, coram omnibus repromisit.

In castro Pophis, quod in Campaniâ positum est, 2.
Sacerdos quidam Thomas nomine, accessit ad re-
parandum Ecclesiæ molendinum. Deambulans
autem incautè circa extrema canalisi, quò gurges
profundus copioso defluebat influxu: subito ca-
su cauiloso ligno intrusus est, cuius impulsu vol-
uitur molendinum. Cùm igitur consertus iaceret
in ligno, & super os ipsius, quia supinus erat, aqua-
rum impetus inundaret: corde tamen, quia lingua
non poterat, S. Franciscum flebiliter inuocabat.
Per magnum verò spatium sic illo iacente, ac de
vitâ ipsius iam penitus sociis desperatis, in contra-
riam partem molam cum violentiâ reuoluerunt.
& sic eiectus Sacerdos, palpitans volutabatur in
aquæ meatu. Et ecce quidam frater Minor, indu-
tus tunicâ candidâ, & fune succinctus, cum magnâ
suauitate arreptum per brachium, extra flumen
eduxit, dicens: Ego sum Franciscus, quem inuoca-
sti. Ille verò sic liberatus nimis obstupuit: volensq;
I pedum

*Sacerdotem
submersum
liberat.*

pedum ipsius osculari vestigia, huc atque illuc anxius discurrebat, quærens à locis, Vbi est ille? Quò abiit sanctus? qua viâ discessit? Viri autem illi tremefacti, proni ceciderunt in terram, sublimis Dei gloriosa extollentes magnalia, & virtuosa merita humilis serui eius.

3. Iuuenes quidam de Burgo Celani, pro metendis herbis exierant ad campestria quædam, in quibus vetus latebat puteus, herbis in summo ore virentibus obumbratus; qui quasi per passus quatuor, aquarum altitudinem continebat. Segregatim igitur per campum discurrentibus pueris; vnus ex improviso decurrit in puteum. Absorbente autem profundâ foueâ corpus: spiritus mentis sursum recurrebat ad beati Francisci suffragium, clamans in ipso lapsu fideliter & fidèter; Sancte Francisce adiuua me. Ceteri huc atque illuc severtentes, dum puer alius non compareret, clamore, circuitu, & lacrymis requirebant eundem. Comperito tandem quòd in puteum cecidisset: festinanter cum gemitibus redierunt ad Burgum, indicantes euentum, exposcentes auxilium. Redeuntibus autem illis, cum multâ hominum turbâ, demissus vnus per funem in puteum, puerum respexit in aquarum superficie residentem, nihil passum penitus læsionis. Extractus verò de puteo puer, dixit omnibus qui astabant; Quando subito cecidi, B. Francisci patrociniu inuocaui: qui corruenti mihi, statim præsentialiter affuit, & manum porrigens, leuiter apprehendit; nec vnquam deseruit, donec vnâ vobiscum puteo me eduxit.

4. In Ecclesia beati Francisci apud Assisium, dum præsentè Romanâ Curiâ prædicaret Dominus Episcopus Hostiensis, qui postmodum Summus Pontifex existit Alexander: quidam lapis pondero-

*Puerum quod
cuc in puteum
lapsum.*

derosus & magnus, incaute super pulpitem excelsum & lapideum derelictus, præ nimietate pressuræ impulsus, super caput cuiusdam cecidit mulieris. Existimantes igitur circūstantes, perfecte ipsam iam mortuam, & caput eius totaliter conquassatum: cooperuerunt eam pallio, quod erat amicta; ut sermone finito, educeretur extra Ecclesiam lugubre fanus. Ipsa verò se beato Francisco, ante cuius iacebat altare, fideliter commendauit. Et ecce prædicatione finitâ, mulier coram omnibus aded surrexit incolumis, ut nullius in eâ læsionis vestigium appareret. Sed & quod est amplius admirandum: cum per longa tempora vsque ad horam illam, dolorem capitis quasi continuum habuisset, plenè fuit ex tunc, ab omni morbi molestiâ liberata, sicut ipsa postmodum testabatur.

Apud Cornetum, cum in loco fratrum, ad functione campanæ, viri quidam conuissent deuoti: puerulus quidam octennis, Bartholomæus nomine, xenium quoddam fratribus laborantibus apportauit. Et ecce subito ventus vehemens, concussa domo, ostiū portæ graue quidem & magnū, super ipsum puerulū ita valido proiecit impulsu; ut quem tam ingens pondus oppresserat, letali crederetur collisione quassatus. Sic enim totaliter iacebat tumulatus sub pondere, ut nihil externis appareret. Accurrerunt omnes qui aderant, beati Francisci virtuosam dexteram inuocantes. Sed & pater ipsius, qui rigescentibus membris, se mouere non poterat præ dolore, votis & voce, sancto Francisco filium offerebat. Leuatum est denique funestum pondus desuper puerum. Et ecce quem credebant mortuum, quasi suscitatus à somno, lætus apparuit, nullam in se prorsus præferens læsionem. Igitur cum quatuordecim esset

f. 2. anno.

Mulier casit
lapis in
caput eius
curauit.

f.
Puer ostij
magni poderit
pressus, non
opprimatur.

annorum, factus est frater Minor, vir postea litteratus, & famosus in Ordine prædicator.

6. Homines de Lentino, lapidem prægrandem abfeiderunt de monte, qui superponendus erat altari cuiusdam Ecclesiæ B. Francisci, in proximo consecrandæ. Cùm autem ferè quadraginta homines, lapidem illum superponere vehiculo niterentur: reperitis sæpius viribus, super quendam hominem lapis ille cecidit, & in modum sepulchri obtexit. Sed cùm mente confusi, quid facerent ignorarēt: maior pars hominum desperata discessit. Porro viri decem, qui remanserant, lugubri voce sanctum inuocantes Franciscum, ne in suo seruitio, sic horrendè mori hominem pateretur: resumpto tãdem corde, tantâ facilitate lapidem amouerunt, vt nullus dubitaret virtutem adfuisse Francisci. Surrexit homo incolumis in omnibus membris. in super & lumen recuperavit limpidum oculorum, quod prius habuerat obscuratum: vt sic omnibus daretur intelligi, quàm in rebus desperatis, B. Francisci merita, validæ sint virtutis.

*Similiter vir
super quem
ingens lapis
cecidit.*

7. Simile quiddam accidit, apud sanctum Severinũ in Marchiã de Anconã. Dum enim lapis prægrandis de Constantinopoli adportatus, ad basilicam beati Francisci, multorum viribus traheretur, rapido lapsu est super quendam trahentium deuolutus. Cùmque ille non solum crederetur defunctus, sed etiam totaliter comminutus: assistente sibi beato Francisco, & lapidem subleuante, absque omni læsione sanus & incolumis, lapidis proiecto pondere, profiliuit.
8. Bartholomæus Caietanus ciuis, cùm ad cõstructionem cuiusdam Ecclesiæ B. Francisci, non modicum desudaret: ruente trabe quadam infirmiter positã, eiusq; opprimente ceruicem, fuit grauiter con-

conquassatus. Ipse verò mortem sibi sentiens im-
 minetem, uti erat vir fidelis & pius, à quodam fra-
 tre viaticum postulavit. Quod frater ille tam ce-
 leriter afferre non valens, quia mori subitò crede-
 batur, B. Augustini verbum protulit, dicens ei;
 • *Crede & manducasti.* Sequenti verò nocte, beatus
 Franciscus cum undecim fratribus illi apparuit: &
 inter vbera portans agniculum, ad lectum eius ac-
 cessit: vocavitq; illum ex nomine, dicens; Bartho-
 lomæ, noli timere: quia non præualebit aduersus
 te inimicus, qui te in meo seruitio voluit impedi-
 re. Hic est agnus, quem tibi dari petebas, quem &
 propter bonum desiderium suscepisti, cuius etiam
 virtute cōsequeris vtriusque hominis sospitatem.
 Et sic per vulnera manum ducens, ad opus quod
 cœperat, eum redire præcepit. Qui valde manè
 consurgens, & iis qui cum seminecem reliquerāt,
 incolumis & lætus apprensus, admirationem intulit
 & stuporem: sed & ipsorum mentes, ad B. Pa-
 tris reuerentiam, & amorem, tam exemplo sui,
 quàm Sancti miraculo excitavit.

Quidam de castro Ceperani, nomine Nicolaus,
 in manus inimicorum crudelium incidit die qua-
 dam: qui crudelitate ferali, vulneribus eum super
 vulnera concidentibus, vsque adeò super miserū sa-
 uierunt, donec vel extinctum crederent, vel protin-
 us extinguendum. Clamauerat autem Nicolaus
 prædictus, cum primos ictus exciperet, altâ voce;
 Sancte Franciscæ succurre mihi, sancte Franciscæ
 adiuua me. Hanc vocē à remotis audierunt quam
 plurimi, licet auxilium ferre non possent. Depor-
 tatus tandem domum, totus suo sanguine voluta-
 tus, fiducialiter asserbat se mortem ex illis vulne-
 ribus non visurum, nec etiam se tunc sentire do-
 lores: quoniam sanctus Franciscus sibi succurre-

I. 3 iat.

Trabe oppres-
 sus sanitate
 restituitur.

10. 9 Trac.
 25. in Ioan.

9.
 Vulneratus
 multū, etiam
 à S. Franc.
 curatur.

rat, & vt pœnitentiam ageret à Domino impetrauit. quod & sequens confirmauit euentus. Nam lotus à sanguine, cōtinuò contra humanam spem, extitit liberatus.

10

*Filius item
morti proximo.*

Filius cuiusdam nobilis, in castro sancti Geminiani, valido languore detentus, omniq̄ue vltimò desperatus salute, ad extremum vsq̄ue perductus est. Riuis etenim sanguinis, ab oculis eius emanabat, sicut ex venâ brachij affolet ebullire. ceterisq̄ue propinquæ mortis veris indiciis, in reliquo corpore apparentibus, iudicabatur pro mortuo. Sed & præ debilitate spiritus & virtutis, sensus & motus vsu priuatus, visus est penitus emigrasse. Congregatis autem ex more ad planctum parentibus, & amicis, ac de solâ agentibus sepulturâ: pater ipsius fiduciam habens in Domino, concito gressu ad Ecclesiam cucurrit B. Francisci, quæ in eodem erat castro constructa. & cingulo suspenso ad guttur, cum omni humilitate se prostrauit in terram; sicq̄; vota vouens, & multiplicans preces, suspiriis & gemitibus meruit apud Christum, sanctum Franciscum habere patronû. Reuersus itaq̄; statim pater ad filium, & sanitati restitutum inueniens, luctum in gaudium commutauit.

11.

Simile quiddâ, meritis Sancti, operatus est Dominus, circa puellam quandam in Cathaloniâ, de villâ nomine Thamarit; & circa aliam de Anconâ: quæ cûm essent præ nimietate ægritudinis, in vltimo spiritu constitutæ, beatus Franciscus fideliter à parentibus inuocatus, perfectè continuò restituit sanitati.

12.

*Filius item
morti proximo.*

Clericus quidam de vico Albo, nomine Mathæus, veneno mortifero bibito, in tantum fuit grauatus, quòd loqui aliquo modo non valens, solum finalem exitum exspectabat. Sacerdos quidam,

dam, vt sibi confiteretur, admonuit. & verbum
vnum ab eo extorquere non valuit. Ipse verò in
corde suo humiliter Christum orabat vt per beati
Francisci merita, à mortis eum faucibus eripere
dignaretur. Moxq; vt confortatus à Domino, beati
Francisci nomen fideli deuotione depromsit:
testibus qui aderant, veneno euomito, liberatori
suo gratias egit.

§. 4. *De liberatis à naufragio.*

In magno maris periculo positi quidam nauar,
cùm miliaria decem à portu Barulitano distarent,
ingrauescente nimirum tempestate: iam de vitâ du-
bij anchoras submiserunt. Verùm spiritu procella-
rum mari feruentius tumescente, fractis funibus,
& relictis anchoris, incerto & inæquali cursu per
aquora vagabantur. Tandem nutu diuino, mari
placato, ad resumendas anchoras, quarum funes su-
perius enatabant, toto se conamine parauerunt.
Cumq; id perficere propriis viribus non valerent,
plurimorum sanctorum inuocato subsidio, multisq;
iam sudoribus liquefcentes, nec vnâ per totam
diem resumere potuerunt. Aderat autem naua qui-
dam Perfectus nomine, sed moribus imperfectus:
qui cùm irrisione quadam dixit ad socios, Ecce san-
ctorum omnium inuocastis auxiliû, & (vt videtis)
nullus est qui succurrat. Inuocemus istum Fran-
ciscum, qui nouellus est sanctus: si quo modo in ma-
re se mergat, & anchoras perditas reddat. Consen-
serunt ceteri non irrisorie, sed veraciter suasioni Per-
fecti: & ipsius obiurgantes irrisorium verbum, fir-
mauerunt cum sancto spontaneum votum. Sta-
timq; in momento, sine aliquo adminiculo, nata-
uerunt anchoræ super aquas, quasi ferri natura
versa foret in ligneam leuitatem.

I.

*Anchora per-
dita nauis
redduntur.*

*Aquis super-
natant.*

2.

*Infirmus a
quam deside-
ratã accipit.*

Peregrinus quidam inualidus corpore, propter febris peracutæ symptomata, quã fuerat antè perpeffus; nauis quadam subuectus, de vltimarum partibus veniebat. Ferebatur autem ipse ad beatum Franciscum, præcipuo deuotionis affectu, & eum sibi apud caelestem Regem elegerat aduocatum. Cùm igitur necdum perfectè liber à morbo, fitis angustiaretur ardoribus: deficiente iam aquã, cœpit altã voce clamare; Ite fidenter, haurite poculum mihi: quia B. Franciscus vasculum meum aquã repleuit. Mirum certè. Inuenerunt vas aquã replètum, quod fuerat antè vacuum derelictum. Alio verò die, cùm tempestate subortã operiretur nauis fluctibus, & procellis quateretur perualidis, ita vt iam naufragium timerent: cœpit idem infirmus subito clamore vociferari per nauem, Surgite omnes, inquit, & B. Francisco venienti occurrite: ecce ad saluandũ nos adest. Sicq; cum voce magnã & lacrymis, in faciem procidens adorauit. Statim ad sancti visionem, omnem sospitatem resumpit infirmus, & maris fuit tranquillitas subsecuta.

*Tempestas
sedatur in
mar.*

3.

Frater Iacobus Reatinus, cùm in nauiculã paruã, fluuium quendam cum aliis fratribus pertransiret, fociis primò super ripam positus, postremò se ad exitum præparabat. Sed modico illo ligno, per infortunium reuoluto, rectore natãte, frater merfus est in profundũ. Inuocabant fratres extra positi, affectuosis precibus beatum Franciscum: & vt filio succurreret, lacrymosis gemitibus supplicabant. Submersus autem frater, de ventre gurgitis nimis immensi, cùm ore non posset, corde clamabat, vt poterat, implorans pij patris subsidium. Et ecce auxiliante sibi beati Patris præsentia, per profundũ sicut per aridam ambulabat: & demersam nauiculam capiens, cum eã peruenit ad litus. Mirabile

*Submersus
frater in pro-
fundoambu-
lat.*

rabile dictu. Vestimenta eius madidata non sunt,
nec aquæ gutta proximauit ad tunicam.

Frater bonauentura nomine, cum duobus viris
per lacum quendam nauigans, contracta ex parte
nauiculâ, propter aquæ influentis impetum, de-
mersus est cum nauî & sociis in profundum. Cùm
autem de lacu miseræ, misericordem Patrè Fran-
ciscum inuocarent, cum multâ fiduciâ: supernata-
uit subitò aquâ plena nauicula. & cum eis, sancto
præbete ducatum, salubriter peruenit ad portum.
Sic & quidam frater de Esculo submersus in flu-
mine, S. Francisci meritis extitit liberatus. Sed &
in lacu Reatino, cùm quidam viri & mulieres, in
consimili essent periculo constituti: ad inuocatio-
nem nominis S. Francisci, de aquarum multarum
periculoso naufragio, salubriter euaserunt.

Quidam nauæ Anconitani, periculosâ tempe-
state iactati, submersiōnis periculum iam videbāt.
Cumq; sic desperati de vitâ, S. Franciscum suppli-
citer inuocarent, lumen in mari magnū apparuit:
& cum ipso lumine tranquillitas concessa diuini-
tatis, ac si beatus vir suâ mirandâ virtute, & ventis
imperare posset & mari. Quantis autem miracu-
lorum prodigiis, beatus hic Pater in mari clarue-
rit, & clarescat; quoties ibidem opem tulerit de-
speratis; nullatenus credo possibile per singula
enarrare. Nec mirum, si iam regnanti in cælis col-
latum est imperiū super aquas: cui & in hac mor-
talitate degenti, omnis corporea creatura, ad suam
refigurata originem, mirabiliter seruiabat.

§. 5. De liberatis à vinculis & carceribus.

In Romaniâ, Græcum quendam cuiusdam do-
mini, seruientem, cōtigit de furto fallaciter accu-
sari: quem dominus Terræ in alto carcere manda-
uit

I, 5

uit

4.
Item alij
submersione
seruati.

5.

Sup. 19 6.

1.

*Accusatus
fuit, sed sal-
to, carceri
eripuit.*

uit includi, & grauiiter vinculari. Domina verò do-
mus miserta serui, quem indubitanter credebat à
culpâ sibi impositâ innocentem; pro liberatione
ipsius apud virum precibus insistebat deuotis. Ve-
rùm non acquiescente viri sui duritiâ obstinatâ:
recurrit domina supplex ad S. Franciscum, & eius
pietati voto commédauit in fontem. Protinus ad-
fuit miserorum adiutor, & virum in carcere posi-
tum misericorditer visitauit. Solut vincula, carce-
rem fregit, innocentem manibus apprehensum,
foras eduxit, & ait; Ego sum ille, cui domina tua te
deuotè commisit. Cumq; ille timore magno cor-
riperetur, & pro descensu altissimæ rupis voragi-
nem circuiret: subitò liberatoris sui virtute inue-
niens se in plano, rediit ad dominam suam. relatâ-
que per ordinem miraculi veritate, deuotam do-
minam, ad Christi amorem & reuerentiam serui
eius Francisci, feruentius inflammauit.

2.
*Et pauper-
ulus debitor.*

In Massâ S. Petri, cuidam militi debebat pecu-
niæ quantitatem pauperulus quidam. Cumque
præ inopiâ facultas non suppeteret persoluendi:
captus debitor à milite repetete, misereri sibi ora-
bat suppliciter, dilationem quærens amore beati
Francisci. Spreuit superbus miles preces oblatas,
& sancti amorem, velut inane quid, inaniter vili-
pendit. Nam ceruicosè respondens; Tali te, ait, lo-
co recludâ, & tali retrudâ carcere, quòd nec Fran-
ciscus, nec aliquis te poterit adiuuare. Tentauit
quod dixit. Carcerè adinuénit obscurû, in quo ho-
minè vinculatû cõiecit. Paulo post adfuit B. Fran-
ciscus: & fracto carcere, ruptisq; cõpedib⁹, illæsum
hominè reduxit ad propria. Sic fortitudo Fræisci,
militè est prædata superbû, captiuû qui se sibi sub-
iecerat, liberauit à malo: militisq; proteruiam ad-
mirando miraculo, in mansuetudinè cõmutauit.

Alber-

Albertus de Aretio, cum in vinculis atrocissimis teneretur, pro debitis iniuste ab eo petitis: suam innocentiam sancto Francisco humiliter comendavit. Ordinem quidem fratrum Minorum plurimum diligebat: & S. Franciscum inter sanctos speciali venerabatur affectu. Dixit autem creditor suus voce blasphemam; quod nec Franciscus, nec Deus posset eum, de suis manibus liberare. Factum est itaque in vigilia S. Francisci, cum vinctus ille nihil comedisset, sed ob sancti amorem victum suum cuidam tribuisset egeno: nocte veniente, apparuit ei vigilanti S. Franciscus: ad cuius ingressum vincula de pedibus, & carenz de manibus ceciderunt; sponte aperta sunt ostia, profilierunt tabulae de solario, & liber abscessit homo ad propria rediens. implevit ex tunc votum, ieiunans vigiliam B. Francisci: & carco, quem annuatim consuevit offerre, in accrescentis deuotionis indicium, annuatim vnam vnciam superaddens.

Residente in Sede B. Petri Domino Gregorio Nono, quidam Petrus nomine, de ciuitate Alisiâ, de hæresi accusatus, Romæ captus est: & de mandato eiusdem Pontificis, ad custodiendum traditus Episcopo Tiburrino. quem sub pœnâ Episcopatus accipiens, compedibus alligauit, obscuroque ipsum carcere, ne posset effugere, includi fecit; panem ei præbens in pondere, & poculum in mensurâ. Cœpit autem homo ille, beatum Franciscum ad sui miserendum multis precibus & fletibus inuocare: eò quod audierat sollemnitate eius iam adesse vigiliam. Et quoniam fidei puritate, omnem abdicauerat hæreticæ prauitatis errorem; totaque cordis deuotione, adhæserat fidelissimo Christi seruo Francisco: intercedentibus ipsius meritis, à Domino meruit exaudiri. Instante enim

3.

Item alius
iniuste carceratus
liberatus.

4.

Hæreticus
captus ab
ita à hæresi
mirabiliter
liberatus.

iam

iam nocte suæ festiuitatis, circa crepusculum beatus Franciscus in carcerem miseratus descendit: & illum suo nomine vocans, vt citò surgeret imperauit. Qui timore perterritus, quisnam esset interrogans; beatum Franciscum adesse audiuit. Cumq; virtute præsentia viri Sancti, vincula pedum suorum contracta cōspiceret cecidisse; & tabulas carceris clauis vltro prosilientibus aperiri; & apertum iter sibi ad exeundum præberi: solutus tamen, & obstupefactus fugere nesciebat; sed ad ianuâ clamans custodes omnes perterrituit. Qui cum eum liberatum à vinculis, Episcopo nunciassent, post intellectum ordinem rei, ad carcerem Pōtifex deuotus accessit: & manifestè Dei virtutem cognoscens, Dominum adorauit ibidem. Vincula quoque coram Domino Papa, & Cardinalibus delata fuerunt: qui videntes quod factum fuerat, admirati plurimum, benedixerunt Deum.

5. *Falso accusatus dum torquetur, sancti Franc patrociniō penam non sentit.* Guidolotus de sancto Geminiano, falsò accusatus fuit, quòd veneno interemerat quendam virum: & quòd eodem genere mortis, filium eiusdem viri, & vniuersam eius familiam proposuerat enecare. Captus proinde à Potestate Terre, grauissimis vinculis aggrauatus, in turri quadam reclusus est. Ipse verò fiduciam habens in Domino, pro suâ innocentia, quam sciebat, causam commisit B. Francisci patrociniō defendendam. Excogitate igitur Potestate, qualiter criminis obiecti confessionem eliceret per tormenta, qualibusq; pœnis confessum faceret interire; nocte illâ, cum manò ad cruciatus deberet adduci S. Francisci præsentia extitit visitatus: & immenso luminis fulgore usque manè circumdatus, repletusq; gaudio, & fiducia multâ securitatem euasionis accepit. Aduenerunt manè tortores: & eductum de carcere, eculeo suspen-

suspenderunt, aggrauantes super eum multa pondera ferri. Depositus est pluries, & iterum eleuatus: vt poena poenae succedente, citius ad confessionem criminis arceretur: sed spiritu innocentiae laetabatur in vultu, nullam moestitiam praetendens in poenis. Deinde accensus est ignis sub ipso non modicus: nec propterea capillus est laesus, cum tamen capite dependere ad terram. Tandem bulliente oleo superfusus, virtute Parroni, cui se commiserat defendendum, haec omnia superauit: & sic dimissus liber, saluus abiecit.

§. 6. *De liberatis à periculo partus.*

Quaedam Comitissa in Sclauoniâ, sicut nobilitate illustris, sic & æmula probitatis; erga S. Franciscum deuotione flagrabat: erga fratres verò sedulâ pietate. Tempore verò partus, duros perpessa dolores, tantâ fuit angustia molestata, vt prolis futurus ortus, praesens videretur matris occasus. Non videbatur infantem eniti posse ad vitam, nisi exspiraret è vitâ: nec tali nisi parere, sed perire. Subuenit cordi eius S. Francisci fama, virtus, & gloria: excitatur fides, inflammatur deuotio. Conuertit se ad auxilium efficax, ad fidum amicû, ad deuotorum solatium, refugiû afflictorum. S. Franciscus, inquit, pietati tuae supplicam omnia ossa mea: & mente voueo, quod explicare non possum. Mira celeritas pietatis. Finis dicendi, finis fuit dolendi: parturiendi meta, pariendi principium. Statim enim omni cessante pressurâ, partum edidit cum salute. Non fuit immemor voti, non propositi refuga: Ecclesiam quandam pulchram construi fecit, & constructam ad sancti honorem fratribus assignauit.

In partibus Romanis, mulier quaedam Beatrix nomine, vicina partui; cum per dies quatuor, foetum

1.

In partu grat.
niter laboras;
feliciter exitur.

2.

*Alia mortuū
fœtum parit
aeractu eius
chordâ.*

Gen. 3. 16.

tum in ventre portaret extinctum, multis infelicitate agitabatur angustiis, & exitalibus doloribus urgebatur. Mortuus fœtus, matrem cogebat ad mortem: & nondum in lucem productum abortiuum, publicum matris periculū pariebat. Tentabat medicorū auxilium: sed omne humanum remedium laborabat in vanū. Sic de primis maledictionibus copiosius aliquid declinārat in miseram: ut sepulchrum facta conceptus, sepulchrū pro certo proximum exspectaret. Fratris tandem Minoribus, per internuncios totā se deuotione committens, suppliciter aliquid de S. Fracisci reliquiis, fide plenā poposcit. Contigit nutu diuino aliquantulū inueniri de chordâ, quā fuerat sanctus quandoq; precinctus. Mox ut super dolentē posita chorda fuit, omnis facillimè solutus est dolor: mortis causa mortuus fœtus emissus, pristina sanitas restituta.

*3.
Quadam post
multa pignora
perit filium
vixit.*

Cuiusdam de Narnio nobilis viri vxor, Iuliana nomine, pro filiorum morte annos trahebat lugubres, & continuè infelices deplorabat euentus: pro eo quòd omnes, quos cum pressurā portauerat filios, modico interiecto tempore, cum vehementiori dolore sepulturæ tradiderat. Cū igitur quatuor mensum conceptum haberet in vtero, magisque propter euentus præteritos, de conceptæ prolis sollicitaretur obitu, quàm de ortu: beatū patrem Franciscum pro vitâ nondum nati fœtus, fideliter precabatur. Ecce autem nocte quadā, dormienti sibi mulier quædam apparebat in somnis, formosum puerulum gestans in manibus; illumq; lætissimæ offerebat eidem. Cū verò illa recipere recusaret, quem statim formidabat amittere, mulier illa subiunxit; securè suscipias, quia quem, tu mœrori compatiens sacer mittit Franciscus, vitâ viuet, & ospitate gaudebit. Statim euigilans mulier,

lier, intellexit per ostensam sibi cælitus visionem B. Francisci sibi adesse suffragium. Ex tunc abundantiori completa lætitiâ: pro suscipiendâ prole, iuxta promissum multiplicauit preces, & vota promisit. Inpletum est denique tempus pariendi, & peperit femina masculum: qui iuuenilis robore florens ætatis, tanquam per B. Francisci merita, fomentum susciperet vitæ, incitamentum parentibus præbuit, ad Christum, & Sanctû eius, deuotioris affectus. Simile quiddâ huic in Tiburis ciuitate sanctus Pater effecit. Cùm enim mulier quædam filias plurimas peperisset, desiderio prolis fatigata virilis, apud S. Franciscû preces ingeminauit & vota. Cœcepit igitur eius meritis mulier illa, & geminos ei parere dedit, qui pro vno fuerat exoratus.

Apud Viterbium partui propinqua mulier, 4.
morti propinquior censebatur, visceralibus tormentata doloribus, & tota calamitosa infortuniis mulierum. Cumque naturæ succumbente virtute, omnis deficeret artis industria: inuocato beati Francisci nomine, liberata confestim mulier, partum salubriter terminauit. Sed assecuta quod voluit, & oblita beneficij quod accepit, honorem sancto non deferens, die natalis ipsius ad opera seruilia manus extendit. & ecce subito dexterum brachium ad laborem extensum, inflexibile remansit & aridum. Quod cùm studeret ad se reuocare cum altero, vltione consimili & illud exaruit. Timore igitur diuino correpta mulier, redintegravit votum: vsuque membrorum, quem propter ingratitude amiserat & contemptum, per misericordis & humilis Sancti merita, cui se iteratò deuouit, recuperare promeruit.

Mulier quædam de partibus Aretinis, cùm per septem dies partûs discrimina sustineret, & iam

*Voti oblita
paritur.*

*Voti iterans
inuenit.*

in nigredinem versa, desperata esset ab omnibus: votū fecit B. Francisco, & eius cœpit moriens auxiliū inuocare. Emissō autem voto celeriter obdormiuit: viditq; in somnis, B. Franciscum se dulciter alloquentem ac requirentem; vtrum faciem ipsius agnosceret; & an Antiphonam illam Virginis gloriosæ, *Salve Regina misericordie*, sciret ad honorem eiusdem Virginis recitare. Quā respondente se habere notitiā de vtrisque; Incipe, ait Sanctus, antiphonam sacram: & antequam compleas, paries cum salute. Ad hanc vocem euigilauit mulier, & cum timore cœpit dicere, *Salve Regina misericordie*. Cumq; illos misericordes oculos precaretur, fructumque commemoraret vteri virginis: continuò cunctis liberata pressuris, infantem speciosum peperit; gratias agens Reginae misericordie, quæ per B. Francisci merita, ipsius fuerat dignata misereri.

Recitans Antiphonā Salve Regina misericordie, sacre peperit.

§. 7. *De cæcis illuminatis.*

- I. In conuentu fratrum Minorum Neapoli, cū quidam frater, Robertus nomine, cæcus annis plurimis extitisset: creuit in oculis eius caro superflua, motum & vsum impediens palpebrarum. Cū igitur fratres forenses, ad diuersas mūdi partes tendentes, ibidem plurimi conuenissent: beatus Pater Franciscus speculū obedientie sanctæ, vt eos miraculi nouitate hortaretur ad iter, prædictū fratrem, ipsis præsentibus tali modo curauit. Iacebat nocte quadam, frater Robertus prædictus æger ad mortem; iamq; sibi fuerat anima commendata: tū ecce astitit ei beatus Pater cum tribus fratribus omni sanctitate perfectis; videlicet S. Antonio, fratre Augustino, & fratre Iacobo de Assisio: qui sicut eum perfecte fuerant secuti dū viuerent;

Oculos moribulos fratri cæcūm medicatur.

ita

ita & ipsum alacriter comitabantur post mortem. Accipiens cultellum sanctus Franciscus, carnem superfluum refecauit, lumen restituit pristinum, & à mortis eum fauce reduxit: dixitque illi: Fili Roberte, gratia quam tecum feci, signum est fratribus ad remotas nationes euntibus: quod ego præcedam eos, & ipsorum dirigam gressus. Vadant, inquit, gaudenter, & iniunctam obedientiam alacri animo exsequantur.

Apud Thebas in Romaniâ, mulier cæca vigiliam S. Francisci in pane tantum & aquâ ieiunans, ad Ecclesiam fratrum Minorum, summo mane festiuitatis, à viro suo perducta est. Quæ dùm Missa celebraretur, in eleuatione corporis Christi oculos aperuit, clarè vidit, deuotissimè adorauit. In ipsâ verò adoratione, voce magnâ proclamans; Gratias, inquit, Deo, & Sancto eius: quia video corpus Christi. Omnibus qui aderant in voce exultationis conuersis: post sacrorum expletionem, reuerfa est mulier in domum suam, cum gaudio spiritus, & lumine oculorum. Exultabat quidem mulier, non solum quia lucis corporeæ recuperarat aspectum: verum etiam quia sacramentum illud mirificum, quod est lumen animarum verum & viuum, respectu primario, per B. Francisci merita, fidei suffragante virtute, meruerat intueri.

In Campaniâ, puer quidam quatuordecim annorum, de castro Pophis, subitâ vexatus angustia, sinistrum oculum amisit ex toto. Passionis acerbitas, sic de loco suo propulit oculum, quod per octo dies, extrâ, neruo relaxato lóngitudine digiti vnus, ad maxillas dependens, penè aridus est effectus. Sed cum sola superesset abscissio, & à medentibus foret penitus desperatus: pater eius ad auxilium B. Francisci, totâ se mente conuertit. Non defuit

K ille

2.
Die natalis
S. Franc.
cæca missam
audiens in
eius Ecclesiâ
oculum recu-
pit.

3.
Oculum ex-
siccandum
restituit.

ille indefessus miserorum adiutor, precibus supplicantis. Nam oculum aridum, mirabili virtute, in locum suum, pristinumq; vigorem restituit, & lucis optatæ radiis illustrauit.

4.

In eadem Prouinciâ apud Castrum, magni ponderis lignum ex alto prorupit, & cuiusdam Sacerdotis caput grauissimè quassans, sinistram oculum excæcauit. Qui humi deiectus, cœpit altâ voce sanctum Franciscum luctuose clamare, dicens; Succurre Pater sanctissime: vt ad festum tuum ire valeam, sicut fratribus tuis ire promisi. erat enim vigilia Sancti. Qui statim exurgens, peroptimè liberatus, in vocem prorupit laudis & gaudij: & circumstantes omnes, qui eius miseriæ condolebant, in stuporem conuertit & iubilum. Iuit ad festum, narrans omnibus, quam in se expertus fuerat clementiam & virtutem.

5.

Ex voto, oculus feno diuisus sanatur.

Vir quidam de monte Gargano, dum in vineâ suâ laborans, lignum quoddam ferro succideret, proprium percussit oculum: & sic diuisit per medium, vt quasi media pars ipsius exterius depederet. Cumq; in tam desperato periculo, desperaret sibi posse per hominem subueniri: ieiunaturum se in festo S. Francisci, si ei succurreret, repromisit. Statim in loco debito, viri oculum Sanctus Dei restituit: sicq; diuisum reiunxit, & lumine pristino decorauit, vt nullius læsionis vestigia remanerent.

6.

Cæcus natus visum recepit.

Filius cuiusdam nobilis viri à natiuitate cæcus, meritis B. Francisci lumen accepit optatû. qui nomen ab euentu sortitus, Illuminatus, vocatus est. Assumpsit postea cum in ætate esset, Ordinè beati Francisci, accepti beneficij nõ ingratus: tantumq; profecit in lumine gratiæ & virtutis, vt verè lucis filius videretur. Tandem B. Patris promerentibus meritis, sanctum initium sine sanctiore conclusit.

In

In Zachanto, quod est castrum iuxta Anagninam, miles quidam Gerardus nomine, oculorum lumen ex toto perdidit. Accidit autem ut duo fratres Minores ab exteris partibus venientes, ad domum ipsius hospitaturi diuenterent. Suscepti itaque deuotè, propter reuerentiam sancti Francisci à familiâ totâ, & cum omni benignitate tractati, gratias agentes Deo & hospiti, ad locum fratrum deuenere vicinum. Nocte igitur quadam, beatus Franciscus vni fratrum illorû in somnis apparuit, dicens: Surge, festina cum socio ad domum hospitis nostri, qui Christum & me suscepit in vobis: volo enim beneficia rependere pietatis. Cæcus quidem effectus est, suis promerentibus culpis, quas pœnitentiâ non studuit confessione purgare. Disparente quoque Patre, frater festinus surrexit, ut mandatum cum socio celeriter adimpleret. Venientesque ad hospitis domum, cuncta quæ viderat alter, per ordinem narrauerunt eidem. Stupuit vir ille non modicum, & vniuersa quæ dicebantur, vera esse confirmans: compunctus ad lacrymas, confessus est libens. Tandem correctione promissa, interiorique homine taliter renouato, exteriorem continuo recuperauit aspectum: Huius miraculi fama circumquaque diffusa, non solum ad reuerentiam Sancti: verum etiam ad confessionem humilem peccatorum, & hospitalitatis gratiam plurimos incitauit.

Quidam pro furci calumniâ cæcatus fuit, rigore iustitiæ secularis, apud Assisium: Othone milite per ministros publicos, sententiam Octauiani Iudicis, de eruendis accusato oculis, exsequente. Qui taliter deformatus, effossis oculis, præcis

neruis opticiis, etiam cum cultello, ductus ad altare B. Francisci, imploratâ ipsius clementiâ, & suâ

K 2 in

7.

Cæcus confitens peccatâ, fit videns.

8.

Otho oculis suis, S. Fran. magis alios recepit.

in prædicti criminis impositione, innocentia allegata: Sancti ipsius merito, infra triduum, nouos recepit oculos, minores quidem illis, quibus orbatus fuerat, sed non minus limpidè visus officium exercentes. Huius autem stupendi Miraculi, testis fuit prænominatus miles Otho, iuramento ad hoc adstrictus, coram Domino Iacobo, Abbate S. Clementis; auctoritate Domini Iacobi Episcopi Tivertini, de ipso miraculo inquirente. Testis etiam extitit eiusdem miraculi Frater Guillelmus Romanus, à fratre Hieronymo Generali Ministro Ordinis Fratrum Minorum, ad veritatem dicendam, quam circa hoc nouerat, præcepto, & excommunicationis sententia obligatus. Qui taliter adstrictus, coram pluribus Ministris Prouincialibus eiusdem Ordinis, & aliis magni meriti Fratribus, affirmavit se dudum, adhuc secularem existentem, vidisse eum habentem oculos, & postmodum actu executionis iniuriam patientem; ac se, excæcati oculos in terram proiectos, curiosè cum baculo reuoluisse, & postmodum virtute diuinâ, eundem, nouæ lucis receptis oculis, videntem clarissimè, conspexisse.

§. 8. *De liberatis à variis infirmitatibus.*

I. Apud castrum Plebis, iuuenis quidam mendicus surdus erat, & mutus à nativitate suâ: qui linguam adedò curtâ habebat ac tenuem, quòd multoties exquisita à pluribus, præcisa penitus videretur. Vir quidam Marcus nomine, ipsum propter Deum suscepit hospitio: qui eum sibi benefacere sentiens, cœpit cum ipso assiduus demorari. Serò quodam cum prædictus vir cœnaret cum coniuge, astante puero coram eis, dixit vxori; Hoc ego maximum miraculum reputarem: si B. Franciscus huic auditum redderet & loquelam. Et adiecit;

Voueo

Surdus &
mutus ex vo-
to auditum
accipit &
loquelam.

Voueo Deo, quòd si hoc sanctus Franciscus dignabitur operari: propter amorem suũ huic puero expensas conferam, donec viuet. Mirum certè. Subitò lingua creuit, & locutus est, dicens; Gloria Deo, & S. Francisco, qui mihi loquelam præbuit & auditum.

Frater Iacobus de Iseo, cùm puerulus esset in domo paternã, incurrit rupturam corporis valde grauem. Superno verò afflatus spiritu, licet esset iuuenis & infirmus, Ordinem S. Francisci deuotus intrauit: nulli tamen quã vrgebatur infirmitatem detexit. Factum est autem cum corpus S. Francisci transferretur ad locum, vbi pretiosus sacrorum officium eius nunc thesaurus est conditus; adfuit & tunc dictus frater translationis gaudiis: vt glorificati iam Patris corpori, honorem debitum exhiberet. Et appropinquans tumbæ, in quã ossa sacra fuerant collocata: præ deuotione spiritus, sacrum tumulum complexatus, & cum lacrymis multis orans; subitò, miro modo ad loca debita partibus reuocatis, sanum se sensit: succinctoriũ deposuit, & ex tunc ab omni dolore præterito liber fuit. Ab infirmitate quoque consimili frater Bartholus de Eugubio, frater Angelus de Tuderto, Nicolaus Sacerdos de Stichano, Ioannes de Forã, vir quidã de Pisis, & alius de castro Cisternæ, Petrus quoque de Siciliã, & homo quidam de castro Spelli iuxta Assisium, & quamplures alij per Dei misericordiam, & beati Francisci merita extiterunt mirabiliter liberati.

In maritimã, mulier quædam mentis alienationem per quinquennium passa, visu & auditu priuata est. Indumenta dilaniabat dentibus, ignis & aquæ periculum non timebat, & caduci morbi ad summũ incurrerat horribilem passionem. Nocte

K 3 vciò

2.
Henios
nãtia.

3.
Amens quæ-
dam mens
fit compos.

verò quadam, cum disponderet sibi diuina misericordia misereri; salutaris fulgore lucis superillustrata diuinitus, vidit B. Franciscum super solium sedere sublime: ante quem prostrata sanitate suppliciter exposcebat. Illo verò nondum fauente precibus: firmavit mulier votum, promittens pro Dei amore ac Sancti, petentibus, donec haberet, elemosynam non negare. Illicò sanctus pactum recognouit, quod olim cum Domino fecerat simile: & signans eam Crucis signaculo, integram sibi restituit sanitatem. A cõsimili passione puellam quandam de Nursiâ, & filium cuiusdam nobilis viri, & alios quosdam, relatione veridicâ compertum est, S. Dei Franciscum misericorditer liberasse.

*Sup. cap. 1.
§. 2.*

4.

Peregrinationem inuenienter faciens a dæmonibus corrumpitur.

Petrus de Fulgineo, ad visitandum limina beati Michaëlis, quodam tempore pergens, dum minus reuerenter peregrinationem perégit, fontis cuiusdam aquam degustans, a dæmonibus est inuasus: & exinde per tres annos obsessus, discerpebatur in corpore, pessima loquens, & horrenda prætendens, habens tamen aliquando lucida interualla, beati virtutem, quam efficacem audierat, ad effugandas aëreas potestates, humiliter requisivit. Et ad sepulcrum pij Patris accedens, mox ut illud contigit manu, a dæmonibus eum crudeliter discerpentibus, mirificè liberatus fuit. Simili etiam modo mulieri cuidam de Narnio, habenti dæmonium misericordia Francisci subuenit. & aliis pluribus, quorum vexationum angustias, & curationum modos, longum esset per singula enarrare.

Liberatur tacto S. Fran. sepulcro.

5.

Leprosi mundantur.

Vir quidam nomine Bonus, homo de ciuitate Fani, paralyticus & leprosus, ad Ecclesiam B. Francisci a parentibus deportatus, vtriusque morbi plenam consecutus est sanitatem. Sed & alius iuuenis quidam, Acto nomine, de sancto Seuerino,

totus

totus leprofus, voto emisso, & ad sepulcrum Sancti delatus, meritis ipsius à leprâ mundatus est. Habuit quidem Sanctus super huiusmodi morbo curando præcellentem virtutem: pro eo quòd humilitatis & pietatis amore leproforum obsequiis se humiliter deputarat.

Nobilis quædam mulier Rogata nomine, in Episcopatu Sorano, per xxiiij. annos fluxu sanguinis fatigata, sed à quampluribus medicis quamplurima mala perpeffa: præ nimietate quidem languoris, sæpius videbatur expirare. Sed & si quando fluxus huiusmodi stringebatur, tumescebat corpore toto. Audiens autem quendam puerum, Romano sermone canentem miracula, quæ Deus per beatum Franciscum fuerat operatus; nimio dolore commota, tota prorupit in lacrymas: sicque intra se fide accensâ, dicere cœpit; O beate pater Franciscæ, qui tantis coruscas miraculis; si me digneris ab hac agritudine liberare, magna tibi accresceret gloria: quoniam adhuc tantum miraculum non fecisti. Quid plura? His dictis, sensit se beati Francisci meritis liberatam. Filium quoque ipsius Marium nomine, qui brachiû habebat contractum, S. Franciscus voto ad ipsum emisso, sanavit. Feminam etiam quandam de Sicilia, per septennium fluxû sanguinis fatigatam, beatus Christi Signifer saluam fecit.

In vrbe Româ, Praxedis quædam nomine, religiositate famosâ, quæ à tenellâ ætate, propter æterni sponsi amorem, arto se carcere per xl. iam ferè annos abdiderat, apud beatum Franciscum, gratiam promeruit specialem. Nam cum die quadam, pro rebus opportunis, solariû suæ cellulæ conscendisset, & impulsione phantasticâ corruens, cum fractum haberet pedem cum crure, & humerû à positione

6.

Sanguinis
fluxus sistitur

7.

Fracti pedes
& crura, totumque corpus ex lapsu, reparatur.

debitâ sequestratum : apparuit ei benignissimus Pater, vestimentis gloriæ candidatus, & dulcibus affatibus alloqui cœpit eandem, Surge, inquit, filia benedicta, surge ne timeas. Et apprehensâ manu ipsius, alleuans eam disparuit. Ipsa verò per cellulam suam huc atque illuc se conuertens, putabat se visum videre: vsquequo ad clamorem ipsius apportato iam lumine, perfectè se sentiēs per seruum Dei Franciscum esse sanatam, cuncta quæ acciderant, per ordinem enarravit.

§. 9. *De non obseruantibus festum, & non honorantibus Sanctum.*

1.
Sacerdotis
mandatum
non spernen-
dum.

In Pictaviâ partibus, in villâ, quæ Simo dicitur, Sacerdos quidam Reginaldus nomine, B. Francisco deuotus, festum ipsius parochianis suis indixerat sollempniter celebrandum. Vnus autem de populo ignorans Sancti virtutem, sui parupendit Sacerdotis mandatū. Egressus autem foras in agrum, vt ligna succideret, cum se præparasset ad opus, vocem audiuit huiusmodi ter dicentem, Festum est, operari non licet. Verum cum nec imperio Sacerdotis, nec supernæ vocis oraculo, seruilis temeritas frenaretur: addidit diuina virtus ad gloriam sancti sui, sine morâ miraculum, & flagellum. Mox enim vt furcam vnâ manu iam tenens, alteram cum ferro instrumento leuauit ad opus: sic diuinâ virtute, vtraque manus vtrique instrumento cohæsit, vt ad neutrius dimissionem, digitos aliquatenus relaxare valeret. Ex quo stupefactus nimis, & quid ageret nesciens; ad Ecclesiam, multis vndique ad videndū prodigium concurrentibus, properauit. Vbi mente compūctus ante altare, quodam ex assistentibus Sacerdote monente, (plures quippe ad festum vocati conuenerant Sacerdotes*) B. Francisco humiliter se deuouit; tria, sicut ter vocem audie-

Vota ipsi sa-
cia à peccatis
liberant.

audierat, vota vouens: quòd scilicet festum ipsius coleret, quòd ad illam, in quâ tunc erat, Ecclesiam in festo veniret, & quòd sancti corpus personaliter uisitaret. Mirum certè relatu. Vno emissio voto, vnus digitus factus est liber: ad secúdi emissionem solutus est alius: sed tertio facto voto, laxatus est tertius. & postmodum tota manus, necnon & altera subsequenter, populo, qui iam multus aduenerat, sancti clementiam deuotissimè implorante. Sic homo pristinæ redditus libertati, per seipsum instrumenta deposuit: cunctis laudantibus Deum, virtutemq; sancti mirificam, qui tam mirabiliter percutere poterat, & sanare. Ipsa verò instrumenta vsque hodie coram altari, ad honorè B. Francisci fabricato, ibidem in memoriam facti dependent. Plura quoque illic, & in locis vicinis patrata miracula, & Sanctum in cælis ostendunt eximium, & festum ipsius in terris venerabiliter excolendum.

In ciuitate quoque Cenomanensi, dum in sollemnitate S. Francisci, mulier quædam manus ad colū extenderet, & digitis apprehenderet fusum: obrigescentibus manibus cœperunt digiti magnis ardoribus cruciari. Igitur pœnâ docente, Sancti recognoscens virtutem: corde compuncta, cucurrit ad fratres. Cumq; pro salute ipsius, deuoti filij S. Patris clementiam precarentur, incolumis effecta est statim: nec aliquid læsionis remansit in manibus, nisi ad facti memoriam, solùm vestigiũ cõbusturæ. Simili etiam modo in Campaniâ maiori, mulier quædam. & in villâ Oletti mulier altera. & in castro Pyllei, tertia, dum beati Patris festum celebrare contemnerent, præuaricantes primùm mirabiliter sunt punitæ: sed postmodum pœnitentes, per sancti Francisci merita mirabilius libe: atæ.

2.
Temerantes
festum eius,
punitur:
pœnitentes
vitiis curantur.

3.
Blasphemus
occiditur.

Miles quidam de Burgo in Prouinciâ Massâ, beati Francisci operibus, & miraculorum signis impudentissimè detrahebat. inferebat multa opprobria peregrinis, ad ipsius memoriam venientibus: & contra fratres publicâ garriebat insaniâ. Cùm autem semel Sancti Dei gloriam impugneret: addidit super peccata sua blasphemiam detestandam. Si verum est, inquit, quòd Franciscus iste sit sanctus, gladio cadat hodie corpus meum. si verò sanctus non est, euadam incolumis. Non distulit ira Dei condignum inferre supplicium; cùm iam facta fuisset oratio in peccatum. Morâ enim modicâ interiectâ, dum blasphemus nepoti suo inferret iniuriam: accepit ille gladium, & patruî visceribus oruentauit. Eodem die mortuus est sceleratus, inferni mancipium, & filius tenebrarum: vt ceteri discerent miranda Francisci opera, non blasphematoris verbis impetere, sed deuotis laudibus honorare.

4.
Alius loque-
lans perdidit.

Iudex quidam nomine Alexander, dum à beati Francisci deuotione, quos poterat venenatâ linguâ retraheret: diuino iudicio linguâ priuatus, per sex annos obmutuit. Qui cùm in eo, quo peccauerat, torqueretur: altâ penitudine reuocatus, dolebat se contra Sancti miracula oblatrasse. Itaque non perstitit misericordis indignatio Sancti: sed penitentem, ac se humiliter inuocâtem, restitutâ loquelâ, recepit ad gratiam. Ex tunc linguam blasphemâ consecrauit laudibus Sancti, deuotionem simul & disciplinam recipiens per flagellum.

§. 10. De quibusdam aliis miraculis diuersorum generum.

1.

In castro Galiani Valucensis diœcesis, mulier quædam nomine Maria, quæ Christo Iesu & B. Francisco famulatu deuoto subiecta, vnâ dierum æstiuo

tem-

tempore exiit, ut manibus conquireret propriis
 necessarium victum. Cum igitur feruente nimium
 aestu, sitis deficere cepisset ardoribus: omni priua-
 ta beneficio poculi, pro eo quod in monte arido
 sola esset; quasi exanimis humi prostrata, patronum
 suum S. Franciscum inuocabat pio mentis affectu.
 Dum autem perseueraret mulier in affectuosam &
 humili prece: labore, siti, & estu fatigata quam plu-
 rimum, paululum obdormiuit. Et ecce S. Franciscus
 adueniens, & eam vocans ex nomine; Surge, in-
 quit, & bibe aquam, quae diuino munere tibi ac plu-
 ribus exhibetur. Ad huius vocis auditum surrexit
 mulier a somno, non modicum confortata. & acci-
 piens ^{† al. flicem} flicem, quae iuxta se erat, radicitus euulsi-
 t a terrâ: effodiensque ligno paruulo circumquaque,
 viuentem reperit aquam. quae cum primo videret-
 tur paruula stilla, subito diuinam virtute creuit in
 fontem. Bibit itaque mulier, & satiata oculos lauit:
 quos cum longam prius haberet aegritudine obum-
 bratos, nouam ex tunc sensit luce perfusos. Festinauit
 ad domum mulier, tam stupendum miraculum ad glo-
 riam S. Francisci denuncians vniuersis. Concorre-
 runt undique multi ad miraculi famam, experientiam
 magistrum discentes mirabile illius aquae virtutem:
 dum ad ipsius contactum confessione praemissa, a va-
 riis morborum cladibus plurimi liberabantur. Perse-
 uerat usque hodie fons ibi perspicuus: & in honore
 B. Francisci ibidem Oratorium est constructum.

^{† al. flicem}
^{Fons diuini-}
^{tus datus.}

^{A multis mor-}
^{bis in olas}
^{aqua ista san-}
^{nat.}

2.

^{Vineas facit}
^{indennes &}
^{bestias.}

In Hispania apud S. Facundum, viri cuiusdam
 cerasum arefactam, ad virorem frondium, florum, &
 fructuum contra spem mirabiliter renouauit. In-
 colas quoque terrae apud Vilefios, a vermium peste
 corrodentium vineas circumquaque, miraculoso suffra-
 gio liberauit. Sacerdotis cuiusdam iuxta Palentiam,
 horreum quoddam, quod vermibus frumentariis
 reple-

repleri quolibet anno solitū erat, sibi fideliter com-
mendatū penitus expurgauit. Terram quoque do-
mini cuiusdā de Petrā malā in regno Apuliæ, sibi
suppliciter commendatam, ab odiosā peste bruto-
rū penitus seruauit indemnem: cū tamen in cir-
cuitu omnia essent prædictā pestilentia deorata,

3.

Vir quidam Martinus nomine, cū longè à ca-
stro suo boues minasset ad pascua; crus vnus bo-
uis, casu quodam sic fuit desperatè confractum, vt
nihil esset sibi de remedio aliquo cogitandum.
Dum autem pro decoratione foret sollicitus, &
instrumentum, cum quo id faceret, non haberet:
domum reuersus, B. Francisco bouis curam reli-
quit, ipsumque fideli Sancti custodia fiducialiter
commendauit, ne ante suū reditum deoraretur à
lupis. Summo itaque manè ad bouem in siluā re-
lictum, cum excoriatore reuersus: pascentē ipsum
ita reinuēnit incolumem, quòd nequaquam crus
fractū ab altero discernebat. Gratias egit bono pa-
stori, qui diligentem de boue suo curam habuit,
& medelā donauit. Succurrere nouit humilis San-
ctus omnibus inuocantibus ipsum: nec quantum-
cunque paruas necessitates hominum dedignatur.
Nam viro cuidam de Amiterno, iumentū restituit
furto sublatū. Mulieri cuidam de Interduco cati-
num nouū in multas partes casu diuisum, integrè
reparauit. Viro etiam cuidam de monte Vlmi in
Marchiā, cōsolidauit vomerē in frusta cōfractum.

4.

In Sabinensi dicecesi, vetula quædam octogena-
ria erat; cuius filia moriens, lactentem infantulum
dereliquit. Cū igitur anus paupercola, plena ef-
set inopiā, & vacua lacte; nullaq; esset mulier, quæ
sitienti paruulo lactis stillicidiū, iuxta quòd exige-
bat necessitas, erogaret: quò se verteret vetula pe-
nitus ignorabat. Debilitato verò infantulo, nocte
quadam

*Iumenta
custodit.*

*Vberibus ari-
dis lac dedit.*

quadam omni humano destituta subsidio: ad beati Patris Francisci auxilium implorandū, lacrymarum imbre perfusa, totā se mente cōuertit. Adfuit statim innocētis amator ætatis: Ego, inquit, sum Franciscus, ô mulier, quem cū tantis lacrymis inuocasti. Pone, ait, mamas tuas in ore pueri: quoniam abundanter tibi lac Dominus dabit. Impleuit anus Sancti mandatum: & statim octogenariæ mammæ lactis copiam effuderūt. Innotuit omnibus mirabile sancti donū: multis tam viris, quàm mulieribus accelerantibus ad videndum. Et quia quod testabatur oculi, lingua impugnare non poterat: excitabantur omnes ad laudandum Deum, in Sancti sui virtute mirabili, & amabili pietate.

Apud Spoletum, vir & vxor vnicum habentes filium, quotidie illum velut hereditarium opprobriū deplorabant. Brachius siquidem collo connexis, iunctisque genibus pectori, & pedibus natibus alligatis; non hominis proles, sed monstrum quoddam potius videbatur. vehementiori mulier ex hoc afflicta dolore, crebris gemitibus clamabat ad Christum, S. Francisci auxiliū inuocando: vt infelici sibi, & in tali opprobrio constitutæ, succurrere dignaretur. Nocte igitur quadā, cū propter huiusmodi tristitiā, tristis eam somnus arriperet; apparuit ei S. Franciscus, piis eam affatibus mulcens: insuper & suadens, quod ad locum propinquū suo nomini dedicatū, deferret puerum; vt ex aquā putei loci illius, in nomine Domini superfusus, plenam reciperet sospitatem. Negligente autem illā Sancti adimplere mandatū, secundò replicauit id ipsum. Tertio quoque apparens, mulierem cum puero vsq; ad ianuam dicti loci, præambulo ductu perduxit. Superuenientes autem nobiles quædam matronæ deuotionis causā ad prædictum locum,

f.
Puerū mon-
strosum resti-
tuit valeudis-
ni, & forma
naturali.

cum, eis à muliere præfatâ diligenter expositâ visione, vnâ cum ipsâ puerû fratribus præsentârunt: & haurientes aquam de puteo, earû nobilior propriis manibus lauit infanté. Statim puer omnibus membris ad sua loca productis, sanus apparuit: & magnitudo miraculi, omnib. admirationé induxit:

6. *Nouitiû fratri à paralyfi curat & amentia.* Apud Segusiam iuuenis quidam de Riparolio, Vbertinus nomine, Ordinem Fratrum Minorum ingressus; nouitiatus sui tēpore, horridi cuiusdam perturbatione pauoris incurrit amentiam: totiusq; dextræ partis paralyfis morbo grauissimo, auditû & linguam cû motu amisit & sensu. Cû autē sic miserabilis, non sine Fratrum multâ mœstitiâ per plures dies in lectulo decubasset: B. Francisci sollemnitas superuēnit. in cuius vigiliâ, concesso sibi aliquo lucido interuallo, piû Patrem licet voce informi, corde tamē fideli, prout poterat, inuocabat. Horâ verò matutinali, fratribus omnibus in Ecclesiâ laudibus diuinis intentis; ecce B. Pater, habitu fratrû indutus, in infirmariæ loco, præfato nouitio astitit, lumenq; non modicû in habitaculo illo refulsit. Et extensâ manû super dextrû illius latus, à capite ad vsque pedes suauiter contingendo deducens, digitos in aûriculas misit: quodamq; in dextro humero impresso caractère, hoc tibi, ait, signû erit, quodd Deus per me, cuius exemplo ductus Religionem intraisti; plenè te restituit sanitati. Chordâq; illû succingēs, quia sine chordâ iacebat, dixit ad eû; Surgens Ecclesiâ intra: vt laudes Deo debitas, cû fratribus deuotus exsoluas. Quibus dictis, cû puer ipsum manibus vellet contingere, & pedû eius deosculari vestigia, vt gratias ageret: ab eius ad spectu B. Pater abcessit. Et iuuenis recuperatâ sanitate corporis, cum rationis industriâ, viuacitate sensuû & loquelâ, Ecclesiam ingressus, cum

cum multâ fratrum & secularium admiratione, qui tunc aderant, & iuuenem paralyticum viderant & amentem, laudibus diuinis interfuit. & per ordinem narrato miraculo, multos ad Christi & B. Francisci deuotionem accendit.

In castro Chore Ostiensis dicecesis, vir quidam sic crus ex toto perdidit, vt nullo modo progredi, vel mouere se posset. Positus itaque in angustiâ vehementi, & auxilio desperatus humano: cœpit nocte quadam, ac si præsentem cerneret B. Franciscum, talem coram eo assumere materiam querulandi; Adiuua me S. Francisce, recolens meum seruitium, & deuotionem tibi impensam. Nam in asino meo te portauit, sanctos pedes tuos, & sanctas manus tuas osculatus fui; semper tibi deuotus, semper beneuolus extiti: & ecce morior doloris huius durissimo cruciatu. His pulsatus querelis, statim adfuit beneficiorum memor, & deuotioni gratus: & vigilanti viro cum vno fratre apparuit. Ad vocationem eius se venisse dixit, & tulisse remedia sanitatis. Tetigit locum doloris cum baculo paruulo, qui figuram Thau in se habebat: & fracto mox apostemate, perfectam tribuit sanitatem. & quod mirabilius est, sacrum signum Thau impressum super locum sanati vlcus, ad miraculi memoriam dereliquit. Hoc signo S. Franciscus suas consignabat litteras, quoties caritatis causâ scriptum aliquod dirigebat.

SE D ecce, dum per diuersa miracula gloriosi patris Francisci, mens narrationis varietate distracta decurrat, promerente ipso Crucis glorioso signifero, in signum salutis Thau, non sine diuinâ directione peruenit: vt ex hoc possimus aduertere, quod sicut crux militanti post Christum, fuit sublimitas meriti ad salutem: sic & triumphanti cum Christo, facta

7.
In se collata
beneficia cō-
pensat.

Apostemata
sanat signo
Thau ma-
nente.

facta est firmitas testimonij ad honorē. Hoc quippe crucis mysterium magnum & mirū, in quo charismata gratiarum, & merita virtutū, & thesauri sapientiæ & scientiæ tam altâ profunditate velātur,

^{Mat. II. 25.}

vt à mundi sapientibus & prudentibus sit occultum: tam plenè fuit huic Christi paruulo reuelatum; vt omnis vita ipsius, non nisi crucis vestigia sequeretur, non nisi crucis dulcedinē saperet, non nisi crucis gloriā prædicaret. Verè namque in suæ conuersionis principio dicere cum Apostolo potuit;

^{Gal. 6. 14.}

Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi: Non minùs etiam verè in conuersionis progressu addere valuit;

^{Indid. 16.}

Quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia. Verissimè autem in consummatione potuit subinferre;

^{Ibid. 17.}

Stigmata Domini Iesu in corpore meo porto. Sed & illud nos quotidie desideramus ab ipso audire;

^{Ibid. 18.}

Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum spiritu vestro fratres, Amen.

Epilogus ad S. Franciscū.

GLORIARE igitur iam securè in Crucis gloriā, Christi signifer gloriose: quoniā à cruce incipiens, secundum Crucis regulā processisti: & tandem in cruce perficiens, per crucis testimonium, quantæ gloriæ sis in cælo, cunctis fidelibus innotescit. Securè iam te sequantur, qui exeūt ex Ægypto: quia per baculum Crucis Christi, mari diuiso, deserta transibūt, in repromissam viuentiū terram; Iordane mortalitatis transmissa, per ipsius Crucis mirandam potentiā ingressuri. Quò nos introducat verus populi ductor, & Saluator Iesus Christus crucifixus, per merita serui sui Francisci. Ad laudem & gloriā vnus Dei & trini, qui viuit & regnat in secula sæculorum. A M E N.

S.D.N.